

MEDLEMSBLADET

Nr 3, 2018 Pris 50:-

Blidö–Frötuna Skärgårdsförening

Ordförande har ordet

Jag har i tidigare Medlemsblad skrivit om att föreningsarbetet är en långsam och ofta uttröttande process. Det är många kvarnar som ska mala innan det händer något. Nu är det med stolthet och glädje som jag ser att det händer saker på olika håll. Idéerna om ett vänthus i Östernäs formas vidare. Kommunen har öronen öppna för andra idéer när vi lämnade in remissvar om det nya landsbygds- och skärgårdsprogrammet. Vi skärgårdsbor är ju ändå ena sega och bångstyriga rackare. Och det är ju oftast bättre att hjälpas åt än att stå där ensam i motvinden.

Vi träffas ibland på någon av de medlemsaktiviteter som BFSF anordnar och det är alltid trevligt att få diskutera med er som är med. Men livet i skärgården är så mycket mer än utflykter och trevliga sammankomster. Hör av er till oss! Låt oss veta vad ni går och irriterar er på, berätta för oss om ni har någon idé som kan förenkla tillvaron på öarna. Vi kan förstås inte lova att alla önskingar blir realiserade, men vi har kanaler ändå in i riksdagen via SIKO och SRF. Kontaktuppgifter hittar ni i redaktionsrutan längst ner på sidan.

Nu har det dock blivit dags att för min egen del sätta punkt för det här kapitlet. I och med årsstäm-

man den 14 november lämnar jag ordförandeklubbans vidare. Ni kommer med all säkerhet även framledes att se mina bilder och kanske även någon text i Medlemsbladet. Tack för förtroendet!

Joel Nordstedt

Östernäs vänthus

Efter att tappra båtresenärer har stått och väntat på båten vid Östernäs brygga, utan vindskydd i ur och skur, är nu äntligen ett vänthus på gång. Det kommer att ligga på den plats där den stora stenen ligger. Vi har drivit detta ärende i föreningen under mer än ett år. Kommunen, som bekostar bygget, har fått såväl ritning som offert. Nu hoppas vi att vänthuset ska stå klart i början av år 2019.

Den som har ritat vänthuset heter Gösta Ulvföt, Båt&Byggnadsvård i Roslagen.

Aina Öman

MEDLEMSBLADET ges ut av Blidö-Frötuna Skärgårdsförening.
Söderöra Söderviken 4 • 760 17 Blidö • www.bfsf.se • bankgiro 439-8152

MEDLEMSBLADET trycks hos Sollentuna Offset & Digitaltryck AB.

Bidrag mottages tacksamt via mail, renee.eklind@gmail.com eller per telefon, 0708 20 45 55

Vill du annonsera? Kontakta Renée Eklind på mail eller telefon, se ovan.

Verksamhetsberättelse

för verksamhetsåret 2017-2018 Blidö - Frötuna Skärgårdsförening

Årsmötet hölls i Vreta Båt- & Byggnadsvårds lokaler den 14 november 2017 och närvarade gjorde dryga 30-talet av föreningens medlemmar. Ordförande för mötet var Sture Malmgren. Efter mötet berättade Göran Hedberg om bakgrunden till rysshärjningarna vid vår kust för snart 300 år sedan.

Under andra halvan av 2017 lämnade föreningen ett remissvar på Norrtälje kommuns nya Landsbygds- och skärgårdsutvecklingsprogram. Den 11 juni 2018 godkändes planen av kommunfullmäktige och flera av våra synpunkter var medtagna.

Vi har arbetat för att få till stånd byggandet av ett vänthus vid Östernäs brygga. Drygt sjutusen resenärer använder bryggan varje år och det bara med de fartyg som trafikerar under Waxholmsbolagets flagg. Många fler tillkommer i ett otal privat- och yrkesbåtar. Vi driver fortsatt frågan gentemot kommunen och andra aktörer.

Föreningen har under verksamhetsåret haft två större medlemsaktiviteter. Vi gjorde en båtfärd från Furusund och ut mot Rödlöga med m/s Riddarfjärden. God lunch avåts ombord och vi bjöds på musikunderhållning av hög klass. Vi gjorde även en naturvandring i Riddersholms naturreservat under kunnig ledning av Gunnar Lodin.

Under verksamhetsåret har tre nummer av Medlemsbladet utgivits.

Utöver ordinarie styrelsemöten under verksamhetsåret har föreningens styrelse varit på en hel del möten i olika organisationer där vi är representerade:

- Föreningen har i Sikos styrelse representerats av Joel Nordstedt och Alf Anderin.
 - Styrelsen och en hel del medlemmar har liksom tidigare år ett fortsatt stort representantskap vid möten i SIKOs regi.
 - I Skärgårdens Trafikantförening har Barbro Nordstedt och Britta Thalín ingått.
 - I Norrtälje kommuns skärgårdsråd har Lena Hammarbäck och Aina Öhman varit föreningens representanter.
- I skärgårdsrådet har frågor om bland annat sophantering och återvinning, bryggor, parkeringar, bredband och kommunens nya landsbygds- och skärgårdsprogram avhandlats.

Styrelsen har under året bestått av:

Ordinarie ledamöter:

Joel Nordstedt, ordförande

Lena Hammarbäck

Malin Lenke

Bo Gesslein

Britta Thalín

Barbro Nordstedt

Aina Öhman

Suppleanter:

Lars Berglund

Lennart Eriksson

Renée Eklind

*Det var vackert, men isigt den där dagen i april när medlemmarna åkte på utflykt med m/s Riddarfjärden.
Foto: Anette Holm.*

Pär lägger loss från Kallviks brygga för att åka till Flinnhamn där han arbetar. Foto: Privat

Hellre båt än bil

I ett tidigare nummer av Medlemsbladet skrev vi om ett ungt par som nyligen flyttat ut till en av våra mindre öar och trivs väldigt gott där. Skärgården behöver ju verkligen unga familjer och det är därför roligt att kunna ge ytterligare ett exempel på en ung familj som slagit ner sina bopålar i skärgården och som absolut inte skulle vilja byta skärgården mot storstaden.

– Vi hade en otrolig tur när vi slängde ut en fråga på den lokala Facebookgruppen om ett hus att hyra på Blidö, säger Pär Thunfors och Karolina Lundell. Och visst hade de det. För att beskriva det hem där de och halvårsgamla dottern Vera bor, får man ta till märklartermen såsom sjöläge, originaldetaljer och charm.

I köket ligger äppelskivor och hemodlade chilifruktar på tork, i kaminen sprakar brasan och utsikten från övervåningen är fullständigt magnifik över inloppen både till Furusund och Blidösundet. Så visst hade de tur!

Pär kommer från Vassunda, Knivsta, medan Karro har bott både på söder i Stockholm, i Åkersberga och i Segesta i Hälsingland. Många av hennes helger och lov tillbringades i Källviken på Blidö. Där har hennes familj haft en fast punkt ända sedan 1967, då hennes mormors mor köpte det hus som ännu finns kvar i släkten.

Karro gick på Öckerö seglande gymnasieskola. Senare arbetade hon bland annat både på en bunkerbåt i Göte-

borg med omnejd och på isbrytare, innan flytten gick till Blidö.

Pär jobbade under tonåren i perioder på scouternas ö, Vassarö, och det var också där han och Karro träffades. Efter lumpen utbildade Pär sig till flygtekniker och officer vid flygvapnet. Paret bodde tillsammans i Luleå där Pär

En måhända blivande sailor gungar än så länge tryggt i pappas famn. Foto: Privat

arbetade på flygflottiljen, medan Karro pendlade till jobbet på bunkerbåten i tvåveckorsskift. Pär hade en sexmånaders FN-tjänst i Timbuktu i Mali, där han arbetade med flygplan och sen blev det alltså Blidö.
– Vi trivs verkligen och har inte ånkrat en sekund att vi flyttade hit!

Att de trivs jättebra märks tydligt. Det råder ingen tvekan om att de gillar natur, båtar och skärgårdsliv och det har de nu alla möjligheter att ägna sig åt – både i jobbet och på fritiden.

– Bästa perioden är september till maj, säger Pär.
– Fast det kunde förstås vara lite bättre med svamp, tycker Karro som just har kommit tillbaka från en tur till Hälsinglands svampskogar tillsammans med lilla Vera.

Inte heller att hitta arbete har varit några problem, tvärt om. Faktum är att de har två jobb var. Karro är matros på Blidösundsbolagets fartyg och arbetar också på Blidöbygdens SkärgårdsService. Pär har en firma som sysslar med trädfällning. Han är också vaktmästare och jobbar med naturvård på Finnhamn. För att ta sig dit tar han flakmopeden söderut på ön till Kallvik, där båten ligger förtöjd och fortsätter sjövägen till jobbet.

– Det tar 45 minuter från dörr till dörr, det är verkligen helt ok, säger han och tycker att det är skönt att slippa pendla med bil och åka färja.

Det mesta tycks ha ordnat sig väl för familjen. Vera har fått plats på förskolan Uteleken på Bromskärsvägen två kilometer bort och börjar där så snart det blir dags för det.

Lärt känna nya vänner har de framför allt gjort via sina arbeten, men det är också många vänner som vill komma och hälsa på här; gästrummet är fullt väldigt ofta. Tiden för umgänge ökar och blir trevligare och lättare när folk stannar några dagar.

Båda två vill rota sig och bli gamla här. Skulle det bli flytt i framtiden skulle de inte ha någonting emot att

Pär, Vera och Karro det gott på trappan till sitt nya boende på Blidö. Foto: Privat

flytta längre ut i skärgården.

– Nästa boende kan gärna få ligga på någon av öarna utanför Blidö, ha 20 meter egen brygga med segelbåtdjup. Och sjöbod!

Text: Barbro Nordstedt

Kurs i säljakt

Ingen fisk i näten och sälen ända inne vid bryggan? Säljakt är en konst och kunskapen om hur man jagar säl lagligt, hur man rätt bärgar bytet och inte minst hur man tar tillvara kött, skinn och kokar tran och så vidare riskerar att gå förlorad.

Varför inte gå en kurs i säljakt? Garanterat intressant även för den som inte själv vill hålla i bössan vid skottet. Datum för kommande utbildningar är 18-19 maj och 1-2 juni 2019.

Kontakta Alpo Syväjärvi, regionchef i Jägareförbundet Mitt, 010-5847624, så får du veta mer.

Även sälar tycker om att sola. Foto: Joel Nordstedt

Furusundsleden och Blidöleden

Aurora går mellan Yxlan och Blidö. Foto: Björn Sjöblom

För den som vill resa med färjan till någon av Norrtälje kommuns största öar, Yxlan eller Blidö, startar färden från färjeläget i Furusund. Men redan innan man har kommit dit, har man passerat ett flertal öar förbundna med broar och vägbankar längs den vackra och bitvis mycket slingriga ”Sju strömmars väg”.

Lämpliga omkörningssträckor är det ont om och det muttras nog en hel del om väglusar och fartdårar i bilarna, beroende på vilken kategori man tillhör – den som är ute och finåker i maklig takt eller den som har koll nästan på sekunden hur lång tid det brukar ta att hinna till färjan.

Furusund var vid förra sekelskiftet en fashionabel badort dit societeten sommartid kom resande med ångbåt från Stockholm för att bada kurbad och promenera i den friska skärgårdsluften. Numer löper bilvägen som en pulsåder rakt över ön och ner till färjeläget. Furusundsleden är tätt trafikerad. Sommartid vimlar den skyddade leden, som här är som smalast, av fritidsbåtar av alla de slag. Många tar natthamn i Furusunds gästhamn innan de sätter kurs ut i ytteskärgården, vidare längs kusten eller österut över havet. Stora kryssningsfartyg på väg till Åland, Finland, eller Baltikum passerar många gånger per dygn – året runt.

Synkroniserade färjor

De två färjorna som trafikerar Furusundsleden och Blidöleden är tidsmässigt synkroniserade. Vare sig man ska till Yxlan eller vidare till Blidö, reser man med samma färja

över Furusundsleden. De som vill fortsätta till Blidö åker vidare för att ta sig över Blidösundet med ytterligare en färja som i idealfallet ligger redo att lasta.

Frida är den färja som går från Furusund till Köpmanholm. Köpmanholm är Yxlans nordligaste och öns största by och var tidigare ett stort lotssamhälle. Yxlan är långsmal och färden tvärs över till nästa färjeläge, Larshamn, tar bara några minuter. På vägen ner mot Vagnsunda, 1,5 mil söderut, passerar man öns skola. Yxlan har runt 380 fastboende, men på helger och framför allt sommartid mångdubblas befolkningen.

Vidare till Blidö

I normalläget ligger nästa färja, Aurora, beredd i Larshamn för färden över Blidösundet. På Blidö finns bland annat en året-runt-öppen affär, ett äldreboende och en distriktsmottagning. Här ligger också församlingens kyrka, två samlingslokaler, en idrottsplats och ett litet hembygds-museum. Blidö har cirka 640 fastboende, och även här ligger många fritidshus.

Båda färjlederna tillkom i mitten av femtiotalet och vid samma tid tog byggandet av fritidshus fart ordentligt. Dagliga båtförbindelser med Stockholm finns under sommaren och även under helger från första maj till allhelgonahelgen. Bussförbindelser finns via Norrtälje.

Ändå är det för många den egna bilen, ända fram till huset, som gillas mest. Man har ofta fler bilar per familj och många av husen nyttjas av flera generationer. Alla i familjen åker inte alltid ut till landet eller hem till stan

samtidigt, så bilarna blir många. Man vill helt enkelt vara flexibel i sin vistelse på landstället. Fritidshuset används också allt oftare stora delar av året och många bor kanske halva året eller mer än så i sina hus.

Alla färjeleder har sina specifika förutsättningar och överallt där de gula färjorna trafikerar är sånt som avgångstider och köer ett minst lika vanligt samtalsämne som väderet. Färjetrafiken engagerar, likaså trafiken till och från, köerna och situationen kring färjelägena. Vill man slänga ut en brandfackla på någon Facebookgrupp kan man, om man har synpunkter på trafiken till, från eller på färjorna, räkna med mängder med kommentarer.

På både Yxlan och Blidö finns pendlare och småföretagare som är helt beroende av färjorna. Förtur för fastboende har diskuterats då och då, tanken har prövats men numera avfärdar de flesta den idén. Det är så många som har delat boende eller har sin utkomst på olika orter så att det troligen skulle bli mycket svårt att hantera. Passning mellan färja, buss och båttrafik går det dock att göra något åt. Och så vill resenärerna att toaletterna ska vara öppna ombord på färjorna. Även om själva färden ombord är kort, är det inte roligt att sitta kissnödig i en köande bil i kanske flera timmar och behöva hitta någonstans att lätta blåsan mitt i byn, än värre att vara lite dålig i magen!

På senare år har företag nekat att köra ut transporter enligt principen 'ända fram till dörren' med motiveringen att det tar för lång tid att åka fram och tillbaka med sammanlagt fyra färjeresor. Det händer också att man vill ha extra betalt för att transporterna, trots att färja räknas som allmän väg.

Bro eller linfärja

Med jämna mellanrum kommer nya förslag och idéer

kring bro och linfärja upp. En bro över Furusundsleden är utesluten, men då och då väcks tanken på bro mellan Yxlan och Blidö. Den skulle kräva högt belägna brofästen och stränderna är i allmänhet kantade av hus i attraktiva lägen. Nyligen blev förslaget om linfärja över Blidsundet åter aktuellt, denna gång motiverat av miljöskäl. Senast detta förslag var uppe var motståndet stort. Bland annat vill resenärerna helst ha personal på däck, både av säkerhetsskäl och för att färjan ska lastas effektivt så att så många fordon som möjligt ska få plats.

Vi får väl se hur det går den här gången.

Text: Björn Sjöblom och Barbro Nordstedt

SRF har i sin tidning 'Vi skärgårdsbor' en serie om färjeleder i Sverige. Läs gärna tidningen på www.skargardarnasriksforbund.se

Frida kör mellan Furusund och Yxlan.

Foto: Björn Sjöblom

Medlemsaktivitet: Allmogebåtar

Passa på tillfället att träffa arbetslaget Allmogebåtar i Norrtälje, vid Långgarn och se deras stora och viktiga arbete med att renovera träbåtar. Arbetslaget är ett av de 17 arbetslag som ingår i den riksomfattande föreningen Allmogebåtar. Syftet är att värna om allmogebåtarna och äldre båtkultur, dvs att renovera men även att bygga nytt. Arbetslaget har bland annat renoverat flera gamla postroddebåtar.

Tid: 27 november, klockan 19.00

Plats: Den gamla röda skolan i början av Långgarnsvägen, på höger sida. Kör först Vätövägen ut från Norrtälje och ta av vid Långgarn, Långgarnsvägen.

Kostnad: Ingen kostnad för medlemmar.

Anmälan: Skicka ett sms till Aina Öman, 0733-186231.

Vi behöver få in anmälan, för det är begränsat med plats.

Välkomna!

Postrodden från Grisslehanm. Foto: Anneli Karlsson/Sjöhistoriska Museet

Detta är till dig som intresserar dig för hur det går för skärgården:

Vi behöver din medlemsavgift för att kunna bedriva verksamheten!

Blidö-Frötuna Skärgårdsförening har i över 50 år påverkat utvecklingen i skärgården. Vi kommer oförtruttet att fortsätta att kämpa för skärgårdsbornas rättigheter.

Den 1 oktober 2018 började vi ett nytt verksamhetsår. På förra årsmötet beslutades att medlemsavgiften för verksamhetsåret 1 oktober 2018–30 september 2019 ska vara 200 kronor per familj.

Vi ser fram mot att ha dig/er som medlemmar och tar tacksamt mot medlemsavgiften via

- Bankgiro 439-8152
- Konto Roslagens Sparbank 82420-039219894
- Swish 1231658541

Skriv namn, adress och e-postadress, samt hur många ni är i familjen. Vår mailadress är info@bfsf.se

Vad får du för din medlemsavgift?

- Tre nummer av Medlemsbladet
- Subventionerade medlemsaktiviteter
- Ingång till makthavarna via föreningens kontakter med kommunen och SIKO (Skärgårdarnas Intresseföreningars KontaktOrganisation) samt mot landsting och länsstyrelse. SIKO är medlem i SRF, (Skärgårdarnas Riksförbund), med kontaktnät in i riksdagen

Vi tar tacksamt mot frågor och synpunkter. Hör av er!

VIKTIGT
Det är viktigt att vi kan registrera dig rätt för våra utskick. Det finns inte alltid plats för avsändarinfo. Var snäll och meddela oss per mail, brev eller på annat sätt, så att du får vår medlemsinformation.

Blankett för betalning via Privatgirot

BANKGIRO INBETALNING/GIRERING AVI

Meddelande till betalningsmottagaren	
Avsändare (namn och postadress)	Betalningsmottagare (endast namn) Blidö- Frötuna Skärgårdsförening

Belopp kronor

öre

Till bankgirot (ifylls alltid)

□ □ □ □ □ 200 □ □

□ 439-8152